

K A L E V I
A H O

SYMPHONY No.17
'Symphonic Frescoes'

LAHTI SYMPHONY ORCHESTRA
ERKKI LASONPALO

AHO, Kalevi (b. 1949)

Symphony No. 17 (2017) *(Fennica Gehrman)*
Sinfonisia freskoja / Symphonic Frescoes

59'49

1	I. Syvydestä (From the Deep)	23'04
2	II. Scherzo macabre	13'17
3	III. Kaukaisia lauluja (Distant Songs)	23'11

Lahti Symphony Orchestra Mikaela Palmu *leader*
Erkki Lasonpalo *conductor*

Jan Lehtola *organ* · Laura Hynninen *harp*

World Première Recording

Recorded in the presence of the composer

Kalevi Aho

Kalevi Aho, one of Finland's foremost contemporary composers, was born in Forssa in southern Finland on 9th March 1949. He commenced violin studies in his home town at the age of ten, and his first compositions also date from this time. From the autumn of 1968 he studied the violin and composition at the Sibelius Academy in Helsinki; his composition teacher was Einojuhani Rautavaara.

After graduating as a composer (1971), Kalevi Aho continued his studies in Berlin (1971–72) as a pupil of Boris Blacher at the Staatliche Hochschule für Musik und darstellende Kunst. From 1974 until 1988 he was a lecturer in musicology at Helsinki University, and from 1988 until 1993 he was a professor of composition at the Sibelius Academy. Since the autumn of 1993 he has worked in Helsinki as a freelance composer.

The central focus of Aho's work consists of large-scale orchestral, chamber and vocal works; to date (fall 2025) his output includes five operas (1978–2013), eighteen symphonies (1969–2023), 43 concertos (1981–2025), three chamber symphonies and a large amount of other vocal, chamber and instrumental music.

He has also made a number of arrangements and orchestrations of works by other composers. The most important of these is the completion of Uuno Klami's unfinished ballet *Pyörteitä* (Whirls). In 1992 the Lahti Symphony Orchestra appointed Kalevi Aho composer in residence, and since 2011 he has been its composer laureate.

In Finland Aho has also gained a reputation as an assiduous writer on music and with his writings and speeches he has also taken a critical stand on the country's cultural and social politics. He has occupied a number of important positions in Finnish cultural life.

Symphony No. 17, ‘Symphonic Frescoes’ (2017)

From time to time I have felt the need to compose something larger than usual in scale – to create a kind of interim statement of my career to date, where I could put all my skills into play. Usually this has resulted in a symphony. I felt such an urge in 2016, when I asked the Lahti Symphony Orchestra about the possibility of premièring my Symphony No. 17 if I were to have it ready the following year. The orchestra was willing to do so, and I was thus able to write this work. The Gothenburg Symphony Orchestra later became the co-commissioner.

On a few occasions, while considering starting a new work, I have travelled by train as far as you can go in Finland. This was also the case with my 17th Symphony; in March 2017 I travelled by night train from Helsinki to Kemijärvi, returning on the following night train. In the single sleeper compartment of the train, the initial ideas for the 17th Symphony came to me, and on the basis of these it was good to continue writing the piece at home. After more than four months of work, the symphony was completed in July 2017.

The three-movement Symphony No. 17 is my most extensive orchestral work to date – with a duration of around 60 minutes. The lengthy first movement is itself like a symphony within a symphony. I designed it in such a way that it could also be played as a stand-alone symphonic poem, and I decided to compose the other two movements, the fast *Scherzo macabre* and the finale, *Distant Songs*, so that they too could be played independently.

The title of the first movement, *From the Deep*, refers to the dark tone of its beginning. The movement gradually builds up from a melodic leitmotif in the lowest instrumental register to monumental climaxes. The *Scherzo macabre* as its name suggests, is rather macabre, like a dance of death. In the finale, *Distant Songs*, there are three shifts to a far-away time, to distant dances or songs, before we return to the present-day. At the end, the music gradually fades into inaudibility.

The orchestral forces used in the 17th Symphony are substantial, and I have

also used some less common instruments in the work. For example, an organ is required – there happens to be an excellent concert organ in the Sibelius Hall, where the piece was first performed. The organ part is not soloistic, however, as it is in my Eighth Symphony. Nevertheless, the instrument plays an important role in all three movements, augmenting the sound of the orchestra, and it also provides plenty of extra power for the climaxes. The score also includes parts for two new wind instruments, the lupophone and the contraforte, which were developed in the 21st century. The lupophone is a variation of the baritone oboe (heckelphone), but can play a third lower. The contraforte, meanwhile, is an acoustically enhanced contra bassoon. If these instruments are not available, they can be replaced by a heckelphone and a traditional contrabassoon, as was the case at the première and on this recording. The orchestra also features some rather unusual percussion instruments.

© *Kalevi Aho 2026*

At the heart of the **Lahti Symphony Orchestra**'s activity is a wide-ranging series of symphony concerts, performances of lighter music and events for young people. The orchestra is based at the Sibelius Hall, famed for its outstanding acoustics. Its chief conductors (and artistic directors of the orchestra's renowned Sibelius Festival) have included Osmo Vänskä, Jukka-Pekka Saraste, Okko Kamu, Dima Slobodeniouk and Dalia Stasevska. Anja Bihlmaier was principal guest conductor from 2020 until 2023, and Hannu Lintu is artistic partner from 2025 onwards. The Lahti Symphony Orchestra has appeared at many prestigious festivals and at leading venues all over the world, and has made numerous international tours. Its worldwide acclaim owes much to its extensive catalogue of recordings and online concerts.

www.sinfonia-lahti.fi

Erkki Lasonpalo was invited to study with Finnish conducting guru Jorma Panula in 2007. He continued his studies at the Sibelius Academy in Helsinki with Leif Segerstam, where he was awarded a Wegelius Foundation grant and graduated with the highest honours in 2012. He started his career, however, as an instrumentalist: he studied the violin at the Sibelius Academy and remains a member of the prize-winning Postiglione String Quartet. Since 2012, Lasonpalo has conducted all the major orchestras in Finland and has become a regular guest with the leading Finnish opera companies. Internationally he has given acclaimed performances with the Gothenburg and Iceland Symphony Orchestras and Sinfonietta Cracovia. Erkki Lasonpalo is chief conductor of St Michel Strings (the Mikkeli City Orchestra) and artistic director of Lappeenranta City Orchestra. Since 2023 he has been artistic director of the Mikkeli Music Festival. He is also chief conductor of the Tapiola and Vivo youth orchestras.

<https://erkkilasonpalo.com>

Erkki Lasonpalo

Kalevi Aho

Suomen kansainvälisesti tunnetuimpiin nykysäveltäjiin kuuluva Kalevi Aho syntyi Forssassa maaliskuun 9. päivänä 1949. Hän alkoi soittaa viulua 10-vuotiaana, ja samaan aikaan syntyivät jo hänen ensimmäiset sävellyksensä. Syksystä 1968 Aho opiskeli viulunsoittoa ja sävellystä Sibelius-Akatemiassa, jossa hänen sävellysopettajanaan oli Einojuhani Rautavaara.

Suoritettuaan keväällä 1971 sävellysdiplomin Aho jatkoi 1971–72 opintojaan Berliinissä (Staatliche Hochschule für Musik und darstellende Kunst) Boris Blacherin johdolla. Vuodesta 1974 vuoteen 1988 Aho työskenteli Helsingin yliopiston musiikkitieteen lehtorina ja vuosina 1988–1993 Sibelius-Akatemian sävellyksen professorina. Syksystä 1993 hän on toiminut Helsingissä vapaana säveltäjänä.

Ahon tuotannon keskeinen osa muodostuu laajamuotoisista orkesteri- ja kamarimusiikkiteoksista. Hänen tuotantoonsa kuuluu tähän mennessä (kesäkuu 2025) viisi oopperaa (1978–2013), 18 sinfoniaa (1969–2023), 43 konserttoa eri soolosoittimille ja orkesterille (1981–2025), kolme kamarisinfoniaa jousille sekä runsaasti muuta orkesteri-, kamarimusiikki-, soolosoitin- ja vokaalimusiikkia.

Hän on tehnyt lisäksi lukuisia sovituksia tai täydennyksiä muiden säveltäjien tuotantoon. Tärkein näistä on Uno Klamin keskeneräisen baletin *Pyörteitä* täydentäminen. Aho toimi Sinfonia Lahden nimikkosäveltäjänä vuodesta 1992 aina vuoteen 2011, jolloin hänet nimitettiin orkesterin kunniasäveltäjäksi.

Aho on tullut tunnetuksi myös ahkerana musiikkikirjoittajana, joka on puheissaan ja kirjoituksissaan ottanut usein kriittisesti kantaa Suomen kulttuuri- ja yhteiskunta politiikkaan. Suomalaisen kulttuurielämän eri organisaatioissa hänellä on ollut monia tärkeitä tehtäviä.

Sinfonia nro. 17 ”Sinfonisia freskoja” (2017)

Aina aika ajoin minulle on tullut tarve säveltää jotain tavallista suurempaa – luoda siihenastisesta urastani eräänlainen välitilinpäätös, jossa voisin panna peliin aivan kaiken osaamiseni. Yleensä tällöin on syntynyt sinfonia. Vastaavanlainen tarve minulla oli myös vuonna 2016, kun kysyin Lahden kaupunginorkesterilta, haluaisi ko orkesteri kantaesittää 17. sinfoniiani, jos sellaisen seuraavana vuonna säveltäisin. Orkesteri oli tähän valmis, ja saatoin näin kirjoittaa tämän teoksen. Toiseksi tilaa jaksii tuli myöhemmin Göteborgin sinfoniaorkesteri.

Muutaman kerran uuden teoksen avausta pohtiessani olen tehnyt junamatkan niin pitkälle kuin Suomessa pääsee. Näin kävi myös 17. sinfonian kohdalla, kun matkustin maaliskuussa 2017 yöjunalla Helsingistä Kemijärvelle ja tulin sieltä seuraavalla yöjunalla takaisin. Junan yhden hengen makuuvaunuhytyissä löysin kanavat alkudeat 17. sinfoniaan, ja niiden pohjalta teosta oli hyvä kotona jatkaa. Sävellyks valmistui runsaan neljän kuukauden työrupeaman jälkeen heinäkuussa 2017.

17. sinfonia on kaikkein laajin orkesteriteokseni – kolmiosaisen teoksen kesto on yli 60 minuuttia. Sävellyksen laaja ensimmäinen osa on jo itsessään kuin sinfonia sinfoniassa. Tein sen sellaiseksi, että osan voi soittaa myös itsenäisenä sinfonisena runona, ja päätin säveltää vastaavalla tavalla itsenäisten sinfonisten runojen kaltaisiksi myös kaksi muuta osaa, nopean *Scherzo macabren* sekä finaalin *Kaukai sia lauluja*.

Ensimmäisen osan otsikko *Syvyydestä viittaa* osan tummasävyiseen alkuun. Osa kasvaa kaikkein matalimman rekisterin soittimien johtoaiheen tyyppisestä melodiasta vähitellen monumentaalisiin nousuihin. *Scherzo macabre* on puolestaan nimensä mukainen hieman makaaberinen, kalmantanssimainen osa. Finaalissa *Kaukai sia lauluja* tapahtuu kolmeen otteeseen aikasiirtymä jonnekin kauas etäälle, kaukasiin tansseihin tai lauluihin, ennen kuin palataan uudestaan taas nykyhetkeen. Lopussa musiikki hiipuu vähitellen kuulumattomiin.

17. sinfonian orkesterikokoonpanon on suuri, ja olen käyttänyt teoksessa myös joitakin harvinaisempia soittimia. Instrumentaatioon kuuluvat esimerkiksi urut – kantaesityssalissa Sibeliustalossa ovat nimittäin myös hyvät konserttiurut. Urkujen osuus ei ole kuitenkaan solistinen kuten 8. sinfoniassani. Silti instrumentilla on kaikissa osassa tärkeä tehtävänsä orkesterin sointia laajentamassa, ja urut antavat lisäksi runsaasti lisää voimaa huipennuksiin. Soittimistoon kuuluu myös kaksi uutta, vasta 2000-luvulla kehitettyä puhallininstrumenttia, lupofoni ja kontraforte. Lupofoni on baritonioboen eli hekkelfonin muunnos, jolla pääsee kuitenkin terssiä alemmas kuin hekkelfonilla. Kontraforte on taas akustisesti parannettu kontrafagotti. Mikäli näitä instrumentteja ei ole saatavilla, ne voidaan korvata hekkelfonilla ja perinteisellä kontrafagotilla, kuten kantaesityksessä ja levytyksessä tapah tui. Lisäksi soittimistoon kuuluu joitakin epätavallisempia lyömäsoittimia.

© *Kalevi Aho 2026*

Sinfonia Lahden (Lahden kaupunginorkesteri) toiminnan ytimessä on laaja ja moni puolinen sinfoniakonserttien sarja, jota täydentävät laadukkaat viihdekonsertit sekä alueen lapsille ja nuorille suunnattu toiminta. Orkesterin koti on erinomaisesta akustiikastaan tunnettu Sibeliustalo. Orkesterin vakituisia kapellimestareita ja Sibelius-festivaalin taiteellisia johtajia ovat olleet Osmo Vänskä, Jukka-Pekka Saraste, Okko Kamu, Dima Slobodeniouk ja Dalia Stasevska. Anja Bihlmaier toimi orkesterin päävierailijana vuosina 2020–23, ja Hannu Linnun kausi taiteellisena partnerina alkaa syksyllä 2025. Sinfonia Lahti on esiintynyt useilla merkittäväillä festivaaleilla ja musiikkiareenoilla ympäri maailman tehden lukuisia ulko maan kiertueita. Orkesteri laaja tunnettuus maailmalla pohjautuu pitkälti sen laajaan levytyskatalogiin ja verkkokonsertteihin.

www.sinfonia-lahti.fi

Erkki Lasonpalo opiskeli orkesterinjohtoa Jorma Panulan johdolla vuonna 2007 ja Leif Segerstamin oppilaana Sibelius-Akatemiassa, jossa sai Wegelius-säätiön apu rahan ja valmistui korkeimmilla arvosanoilla vuonna 2012. Lasonpalo on myös opiskellut viulunsoittoa Sibelius-Akatemiassa ja on edelleen jäsenenä Postiglione-jousikvartetissa. Lasonpalo on johtanut kaikkia merkittäviä suomalaisia orkestereita ja esiintyy säännöllisesti vierailevana kapellimestarina suomalaisissa ooppera tuotannoissa. Hän on saanut kiitosta esiintymisistään myös kansainvälisesti. Erkki Lasonpalo toimii Mikkelin kaupunginorkesterin ylikapellimestarina sekä Lappeen rannan kaupunginorkesterin taiteellisena johtajana. Vuodesta 2023 lähtien hän on toiminut Mikkelin Musiikkijuhlien taiteellisena johtajana. Hän on myös Tapiolan nuorten sinfonikoiden pääkapellimestari ja Sinfoniaorkesteri Vivon taiteellinen johtaja.

<https://erkkilasonpalo.com>

Kalevi Aho

Kalevi Aho, einer der bedeutendsten zeitgenössischen Komponisten Finnlands, wurde am 9. März 1949 in Forssa in Südfinnland geboren. Ab dem Alter von zehn Jahren erhielt er in seiner Heimatstadt Violinunterricht, und aus derselben Zeit stammen seine ersten Kompositionen. Ab Herbst 1968 studierte er Violine und Komposition an der Sibelius-Akademie in Helsinki; sein Kompositionslehrer war Einojuhani Rautavaara.

Nach seinem Abschluss (1971) setzte Kalevi Aho seine Studien als Schüler von Boris Blacher an der Staatlichen Hochschule für Musik und darstellende Kunst in Berlin fort (1971/72). Von 1974 bis 1988 war er Dozent für Musikwissenschaft an der Universität von Helsinki, von 1988 bis 1993 Professor für Komposition an der Sibelius-Akademie. Seit Herbst 1993 arbeitet er als freischaffender Komponist in Helsinki.

Der Schwerpunkt von Ahos Schaffen liegt auf großformatigen Orchester-, Kammer- und Vokalwerken. Zum jetzigen Zeitpunkt (Herbst 2025) hat er u.a. fünf Opern (1978–2013), 18 Symphonien (1969–2023), 43 Konzerte (1981–2025), drei Kammer-symphonien für Streichorchester, weitere Orchester- und Vokalkompositionen sowie zahlreiche Werke für Kammerensemble und Soloinstrumente komponiert.

Außerdem hat er eine Reihe von Werken anderer Kompositionen neu arrangiert und orchestriert; hervorzuheben ist dabei etwa die Fertigstellung von Uuno Klamis unvollendetem Ballett *Pyörteitä* (Wirbel). Im Jahr 1992 ernannte das Lahti Symphony Orchestra Kalevi Aho zu seinem Composer-in-Residence; seit 2011 ist er Ehrenkomponist dieses Orchesters.

In Finnland hat sich Aho auch als produktiver Musikschriftsteller einen Namen gemacht. Mit seinen Schriften und Reden begleitet er die finnische Kultur- und Sozialpolitik kritisch; im finnischen Kulturleben hat er eine Reihe wichtiger Positionen inne.

Symphonie Nr. 17, ‚Symphonische Fresken‘ (2017)

Von Zeit zu Zeit habe ich das Bedürfnis verspürt, etwas zu komponieren, das in seinem Umfang größer ist als üblich – eine Art Zwischenbilanz meiner bisherigen Laufbahn zu ziehen, bei der ich all meine Fähigkeiten ins Spiel bringen konnte. In der Regel ist das Ergebnis eine Symphonie. Einen solchen Drang verspürte ich 2016, als ich das Lahti Symphony Orchestra nach der Möglichkeit fragte, meine Symphonie Nr. 17 uraufzuführen, wenn ich sie im folgenden Jahr fertigstellen würde. Das Orchester war dazu bereit, und so konnte ich dieses Werk schreiben. Das Göteborger Symphonieorchester wurde später zum Mitauftraggeber.

Bei einigen Gelegenheiten bin ich mit dem Zug so weit gefahren, wie man in Finnland fahren kann, wenn ich ein neues Werk in Angriff nehmen wollte. Das war auch bei meiner 17. Symphonie der Fall; im März 2017 reiste ich mit dem Nachtzug von Helsinki nach Kemijärvi und kehrte mit dem folgenden Nachtzug zurück. Im Schlafwagen-Einzelabteil des Zuges kamen mir die ersten Ideen für die 17. Symphonie, und auf dieser Grundlage war es gut, das Stück zu Hause weiterzuschreiben. Nach mehr als vier Monaten Arbeit wurde es im Juli 2017 fertiggestellt.

Die dreisätzigste Symphonie Nr. 17 ist mein bisher umfangreichstes Orchesterwerk – mit einer Dauer von etwa 60 Minuten. Der lange erste Satz ist selbst wie eine Symphonie in der Symphonie. Ich habe ihn so konzipiert, dass er auch als eigenständige symphonische Dichtung gespielt werden kann, und ich beschloss, die beiden anderen Sätze, das schnelle *Scherzo macabre* und das Finale *Distant Songs*, so zu komponieren, dass sie ebenfalls unabhängig voneinander gespielt werden können.

Der Titel des ersten Satzes, *Aus der Tiefe*, bezieht sich auf den dunklen Ton seines Anfangs. Der Satz baut sich allmählich von einem melodischen Leitmotiv im tiefsten Instrumentalregister zu monumentalen Höhepunkten auf. Das *Scherzo macabre* ist, wie sein Name schon sagt, eher makaber, wie ein Totentanz. Im

Finale, *Distant Songs*, wird dreimal in eine weit entfernte Zeit, zu fernen Tänzen oder Liedern, gewechselt, bevor wir in die Gegenwart zurückkehren. Am Ende verklingt die Musik allmählich bis zur Unhörbarkeit.

Die 17. Symphonie hat einen großen Orchesterapparat, und ich habe auch einige weniger gebräuchliche Instrumente in dem Werk verwendet. So wird zum Beispiel eine Orgel benötigt – im Sibelius-Saal, in dem das Stück uraufgeführt wurde, steht zufällig eine hervorragende Konzertorgel. Der Orgelpart ist jedoch nicht solistisch, wie in meiner Achten Symphonie. Nichtsdestotrotz spielt das Instrument in allen drei Sätzen eine wichtige Rolle, indem es den Klang des Orchesters ergänzt und auch für die Höhepunkte viel zusätzliche Kraft liefert. Die Partitur enthält auch Stimmen für zwei neue Blasinstrumente, das Lupophon und das Kontraforte, die im 21. Jahrhundert entwickelt wurden. Das Lupophon ist eine Variante der Bariton-Oboe (Heckelphon), kann aber eine Terz tiefer spielen. Das Kontraforte hingegen ist ein akustisch verbessertes Kontrafagott. Stehen diese Instrumente nicht zur Verfügung, können sie durch ein Heckelphon und ein traditionelles Kontrafagott ersetzt werden, wie es bei der Uraufführung und auf dieser Aufnahme der Fall war. Das Orchester verfügt auch über einige eher ungewöhnliche Schlaginstrumente.

© *Kalevi Aho 2026*

Im Mittelpunkt der Tätigkeit des **Lahti Symphony Orchestra** steht eine breite fächerartige Reihe von Symphoniekonzerten, Aufführungen leichterer Musik und Veranstaltungen für junge Menschen. Das Orchester ist in der Sibelius-Halle beheimatet, die für ihre hervorragende Akustik bekannt ist. Unter den Chefdirigenten (und künstlerischen Leitern des renommierten Sibelius-Festivals) des Orchesters waren Osmo Vänskä, Jukka-Pekka Saraste, Okko Kamu, Dima Slobodeniouk und Dalia Stasevska. Anja Bihlmaier war von 2020 bis 2023 Erste Gastdirigentin, und Hannu Lintu ist ab 2025 künstlerischer Partner. Das Lahti Symphony Orchestra ist

bei vielen renommierten Festivals und in führenden Konzertsälen auf der ganzen Welt auf getreten und hat zahlreiche internationale Tourneen unternommen. Sein welt weites Renommee verdankt es vor allem seinem umfangreichen Katalog von Aufnahmen und Online-Konzerten.

www.sinfonia-lahti.fi

Erkki Lasonpalo studierte 2007 Dirigieren bei Jorma Panula und an der Sibelius-Akademie in Helsinki bei Leif Segerstam, wo er ein Stipendium der Wegelius-Stiftung erhielt und 2012 mit der höchsten Auszeichnung abschloss. Er studierte auch Violine an der Sibelius-Akademie und ist Mitglied des Postiglione-Streichquartetts. Lasonpalo hat alle großen Orchester Finnlands dirigiert und ist regel mäßiger Gast an finnischen Opernhäusern. Auch im Ausland hat er gefeierte Auftritte absolviert. Erkki Lasonpalo ist Chefdirigent der St. Michel Strings und künstlerischer Leiter des Lappeenranta City Orchestra. Seit 2023 ist er künstlerischer Leiter des Mikkeli-Musikfestivals. Außerdem ist er Chefdirigent des Tapiola- und des Vivo-Jugendorchesters.

<https://erkkilasonpalo.com>

Lahti Symphony Orchestra

Kalevi Aho

L'un des plus importants compositeurs contemporains de Finlande, Kalevi Aho est né à Forssa dans le sud du pays, le 9 mars 1949. Il a commencé ses études de violon dans sa ville natale à l'âge de dix ans et ses premières compositions datent aussi de cette époque. Il entre à l'automne 1968 à l'Académie Sibelius à Helsinki dans la classe de violon ainsi que dans celle de composition d'Einojuhani Rautavaara. Après avoir obtenu son diplôme en composition (1971), Kalevi Aho poursuit ses études à Berlin (1971–72) en tant qu'élève de Boris Blacher à la Staatliche Hochschule für Musik und darstellende Kunst. Il donne des cours de musicologie à l'Université d'Helsinki de 1974 à 1988 et, de 1988 à 1993, enseigne la composition à l'Académie Sibelius. Il travaille en tant que compositeur indépendant à Helsinki depuis l'automne 1993.

Le travail de Aho se compose principalement d'œuvres de grande dimension pour orchestre, de musique de chambre et de compositions vocales. À ce jour (automne 2025), son catalogue comptait cinq opéras (1978–2013), dix-huit symphonies (1969–2023), quarante-trois concertos (1981–2025), trois symphonies de chambre pour orchestre à cordes, ainsi que des compositions orchestrales et vocales en plus d'un grand nombre d'œuvres pour ensembles de chambre et pour instruments solos. Il a également réalisé plusieurs arrangements et orchestrations d'œuvres d'autres compositeurs. Le projet le plus important dans cette veine a été l'achèvement du ballet *Pyörteitä* [Tourbillons] d'Uno Klami. En 1992, l'Orchestre symphonique de Lahti a nommé Kalevi Aho compositeur en résidence puis, en 2011, compositeur lauréat.

En Finlande, Aho a également acquis une réputation de commentateur assidu des politiques culturelles et sociales de son pays. Avec ses essais, ses présentations, ses chroniques et de nombreux autres écrits en plus des responsabilités importantes qu'il assume, il occupe une place bien en vue dans la vie culturelle finlandaise.

Symphonie n° 17, ‘Fresques symphoniques’ (2017)

De temps à autre, je ressens le besoin de composer quelque chose qui sorte de l’ordinaire, de dresser une sorte de bilan intermédiaire de ma carrière et d’y mettre tout mon savoir-faire. En général, cela donne naissance à une symphonie. J’ai ressenti cette envie en 2016 lorsque j’ai demandé à l’Orchestre symphonique de Lahti s’il acceptait d’assurer la création de ma Symphonie n° 17 si j’en écrivais une l’année suivante. L’orchestre a accepté et j’ai donc pu écrire cette œuvre. L’Orchestre symphonique de Göteborg est par la suite devenu le second commanditaire.

Au moment d’entreprendre une nouvelle œuvre, je prends parfois le train jusqu’aux confins de la Finlande. Ce fut également le cas pour ma Symphonie n° 17. En mars 2017, j’ai ainsi pris le train de nuit, entre Helsinki et Kemijärvi, pour ensuite revenir le lendemain soir. C’est dans le compartiment couchette du train que me sont venues les premières idées de ma nouvelle symphonie, et c’est sur cette base que j’ai pu poursuivre l’œuvre chez moi. Après un peu plus de quatre mois de travail, la symphonie a été terminée en juillet 2017.

La Symphonie n° 17, qui compte trois mouvements, est mon œuvre orchestrale la plus longue à ce jour avec une durée d’environ 60 minutes. Le premier mouvement, très long, est une symphonie dans une symphonie. Je l’ai conçu de manière qu’il puisse également être joué comme un poème symphonique indépendant, et j’ai décidé d’également composer les deux autres mouvements, le rapide *Scherzo macabre* et le finale, *Distant Songs*, comme des poèmes symphoniques indépendants.

Le titre du premier mouvement, *Syvydestä* [Des profondeurs], fait référence au climat sombre de son début. Le mouvement s’intensifie progressivement à partir d’un leitmotiv mélodique dans le registre le plus grave pour atteindre des climats monumentaux. *Scherzo macabre*, comme son nom l’indique, est plutôt lugubre, comme une danse de mort. Dans le finale, *Kaukaisia lauluja* [Chants lointains],

trois transitions nous entraînent vers des temps, des danses ou des chants lointains, avant de revenir au présent. À la fin, la musique s'éteint progressivement jusqu'à devenir inaudible.

L'effectif orchestral de cette symphonie est important, et je recourrais également à des instruments moins courants dans cette œuvre. Ainsi, l'instrumentation inclut un orgue – car il se trouve un excellent orgue de concert dans la salle Sibelius à Lahti où la symphonie a été créée. L'orgue n'est cependant pas traité comme un instrument soliste, contrairement à ma Huitième Symphonie. L'instrument joue néanmoins un rôle important dans les trois mouvements, amplifiant le son de l'orchestre et apportant une puissance supplémentaire aux climaxes. La partition requiert également deux nouveaux instruments à vent développés au XXIe siècle : le lupophone et le contraforte. Le lupophone est une variante du hautbois baryton ou heckelphone, qui permet d'atteindre des notes plus graves que ce dernier. Le contraforte, quant à lui, est un contrebasson acoustiquement amélioré. Si ces instruments ne sont pas disponibles, ils peuvent être respectivement remplacés par un heckelphone et un contrebasson traditionnel, comme cela a été le cas lors de la création ainsi que sur cet enregistrement. L'orchestre comprend également des instruments à percussion plus inhabituels.

© *Kalevi Aho 2026*

L'importante série de concerts symphoniques, de concerts de musique légère et d'événements pour les enfants et les jeunes constituent le cœur de l'activité de l'**Orchestre symphonique de Lahti**. L'orchestre est domicilié au Palais Sibelius (Sibeliustalo), réputé pour son acoustique exceptionnelle. Ses chefs principaux (et directeurs artistiques du célèbre festival Sibelius dont l'orchestre a la responsabilité) ont été Osmo Vänskä, Jukka-Pekka Saraste, Okko Kamu, Dima Slobodeniouk et Dalia Stasevska. Anja Bihlmaier en a été la première cheffe invitée de 2020 à 2023 et Hannu Lintu en est le partenaire artistique depuis 2025. L'Orchestre

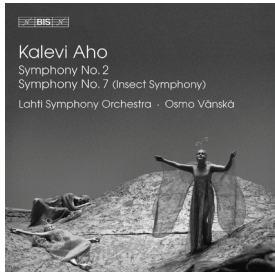
symphonique de Lahti s'est produit dans des salles de concert renommées à travers le monde ainsi que dans des festivals prestigieux en plus de réaliser de nombreuses tournées internationales. Sa renommée mondiale est en grande partie liée à son vaste catalogue d'enregistrements et de concerts accessibles en ligne.

www.sinfonialahti.fi

Erkki Lasonpalo a étudié la direction d'orchestre avec Jorma Panula en 2007 et à l'Académie Sibelius d'Helsinki avec Leif Segerstam, où il a reçu une bourse de la Fondation Wegelius et obtenu son diplôme avec la plus haute distinction en 2012. Il a également étudié le violon à l'Académie Sibelius et est toujours membre du Quatuor à cordes Postiglione. Lasonpalo a dirigé tous les grands orchestres de Finlande et est devenu un invité régulier des maisons d'opéra finlandaises. Sur la scène internationale, il a également donné des représentations acclamées. Erkki Lasonpalo est chef d'orchestre des St Michel Strings et directeur artistique de l'Orchestre de la ville de Lappeenranta. Depuis 2023, il est directeur artistique du festival de musique de Mikkeli. Il est également le chef principal des orchestres de jeunes Tapiola et Vivo.

<https://erkkilasonpalo.com>

More symphonies by Kalevi Aho with the Lahti Symphony Orchestra on BIS:

BIS-936 · Symphonies Nos. 2&7

BIS-2336 · Symphony No. 5
(+ Sieidi)

BIS-1316 · Symphony No. 13
(+ Piano Concerto No. 2)

BIS-1866 · Symphony No. 15
(+ Double Bass Concerto, Minea)

These and other recordings from BIS are also available as high-quality downloads from eClassical.com

The music on BIS's Hybrid SACDs can be played back in Stereo (CD and SACD) as well as in 5.0 Surround sound (SACD).

Recording Data

Recording: 12th–15rd March 2024 (including a public concert on 14th March) at the Sibelius Hall, Lahti, Finland
Producer: Martin Nagorni (Arcantus Musikproduktion)
Sound engineer: Fabian Frank (Arcantus Musikproduktion)

Equipment: BIS's recording teams use microphones from Neumann, DPA and Schoeps; audio electronics from RME, Lake People and DirectOut; MADl optical cabling technology, monitoring equipment from B&W, STAX and Sennheiser, and Sequoia and Pyramix digital audio workstations.
Original format: 24-bit / 96 kHz

Post-production: Editing and mixing: Martin Nagorni

Executive producer: Robert Suff

Booklet and Graphic Design

Cover text: © Kalevi Aho 2026

Translations: Andrew Barnett (English); Anna Lamberti (German); Jean-Pascal Vachon (French)

Front cover design: David Kornfeld www.kornfeld.se

Booklet photos: © Aki Loponen, Loma Graphics Oy (Erkki Lasonpalo), © Veikko Kähkönen (Lahti Symphony Orchestra)

Typesetting, lay-out: Andrew Barnett

BIS Records is not responsible for the content or reliability of any external websites whose addresses are published in this booklet.

BIS recordings can be ordered from our distributors worldwide.

If we have no representation in your country, please contact:

BIS Records AB info@bis.se www.bis.se

BIS-2676 © & © 2026 BIS Records AB, Sweden.

Kalevi Aho

Photo: © BIS

BIS-2676